

Univerza v Ljubljani
Pedagoška fakulteta

Računalništvo je priložnost

Irena Nančovska Šerbec

irena.nancovska@pef.uni-lj.si

UL PEF

Kaj pravijo v strokovni literaturi

- S poučevanjem digitalne pismenosti je potrebno **pričeti že v zgodnjih fazah izobraževanja**,
  - pri čemer moramo razumeti, da ne gre za nadomestilo poučevanja temeljnih znanj RIN in je ne smemo zamenjevati z njo.
- Poučevanje digitalne pismenosti mora slediti dogovorjenemu **učnemu načrtu** v programu osnovne in srednje šole.
  - Poučevanje se mora redno posodabljati, da odraža razvoj informacijske tehnologije in mora poudariti ne le veščine, ampak tudi načela in prakse učinkovite, varne in etične uporabe.
- Digitalno pismenost morajo skrbno in občutljivo poučevati **učitelji, ki so opravili ustrezno usposabljanje**.
  - Da dosežemo ustrezno izobraženost moramo razviti in izvajati programe stalnega izobraževanja in izpopolnjevanja učiteljev o digitalni pismenosti.

Vsebina

- Digitalna pismenost
- Računalniško mišljenje
- Računalniške vsebine

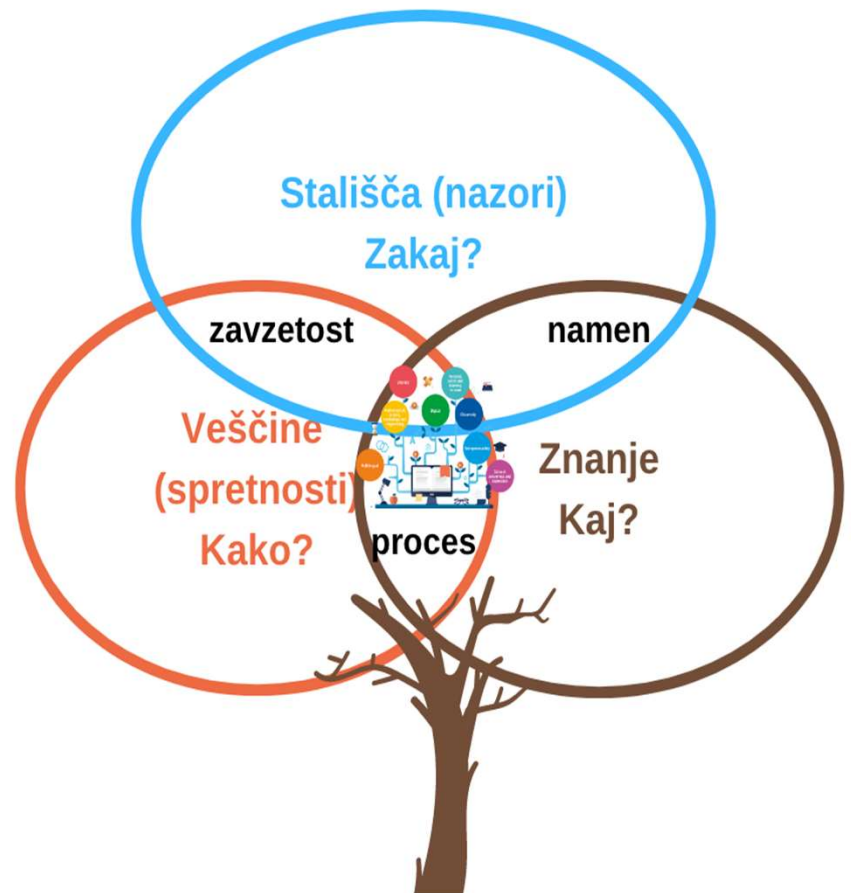
Zakaj je uvedba računalništva priložnost za naše otroke

Digitalne kompetence

samozavestna, kritična in odgovorna uporabo digitalnih tehnologij

- vpliva na vključevanje v učenje, poučevanje, delo in družbeno udejstvovanje

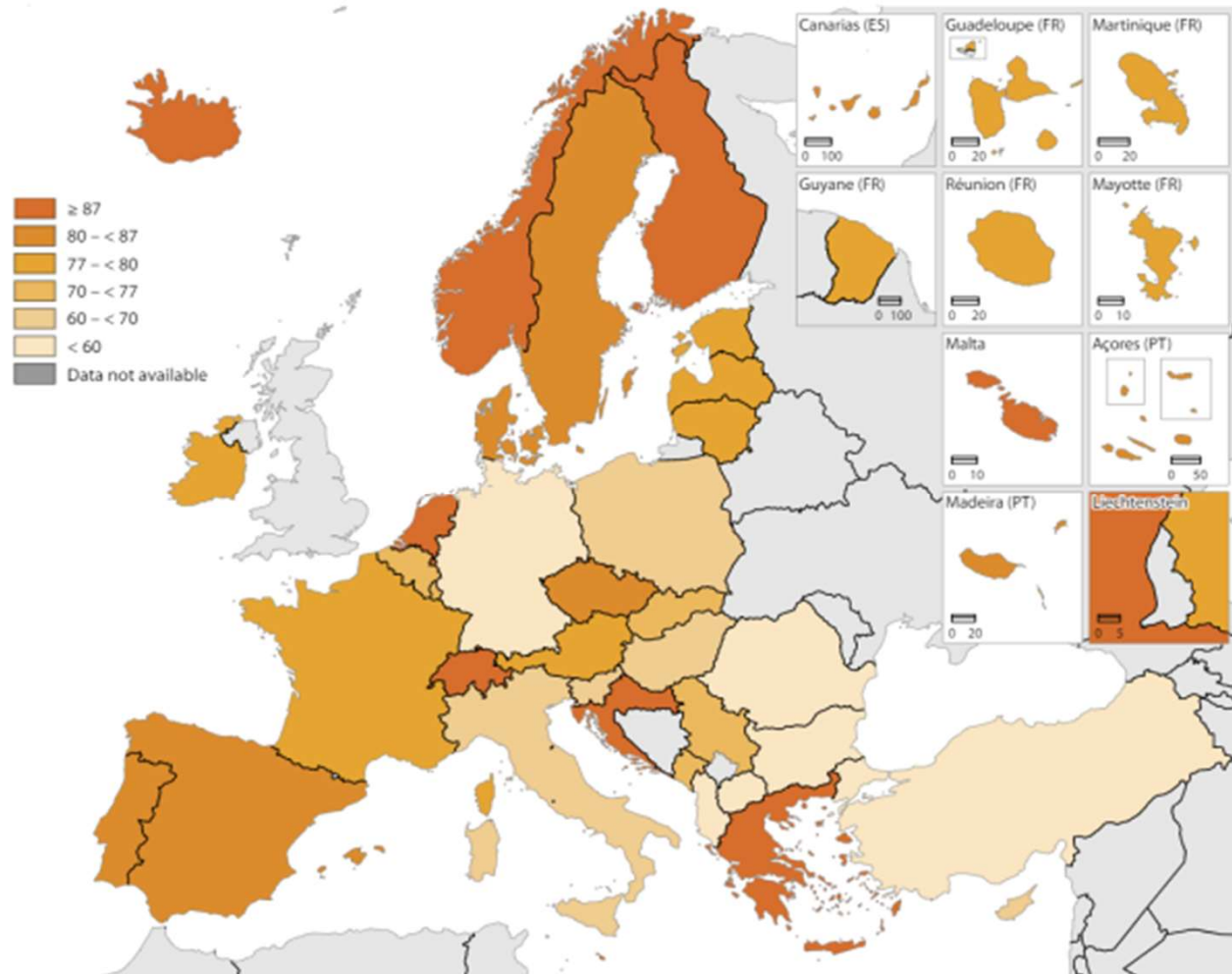
(Vuorikari, Kluzer in Punie, 2022)

Digital skills of young Europeans

Share of young people (16-29) with basic or above basic digital skills, 2021

*Digitalne
veščine mladih
v EU*

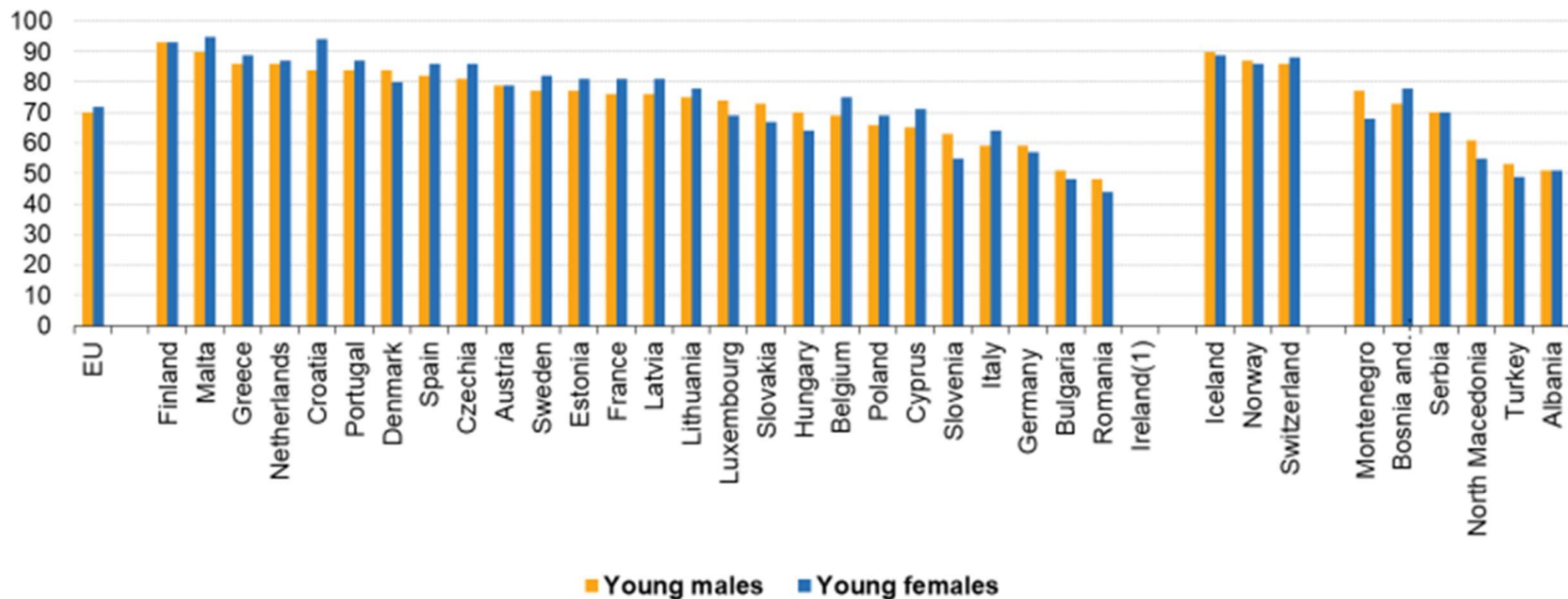
Source: Eurostat (online data code: isoc_sk_dskl_j21)

Administrative boundaries: © EuroGeographics © UN-FAO © Turkstat
Cartography: Eurostat - IMAGE, 05/2022

ec.europa.eu/eurostat

Young people with at least basic digital skills by gender, 2021

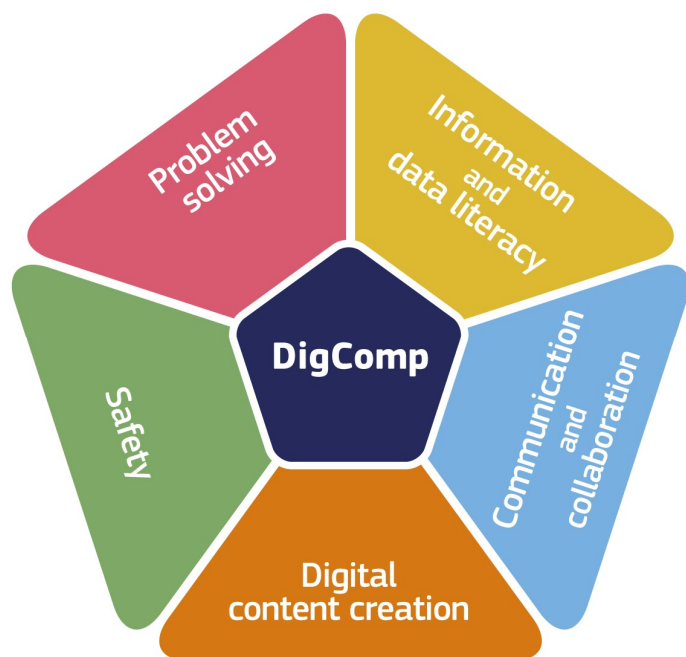
order by young male
(%)

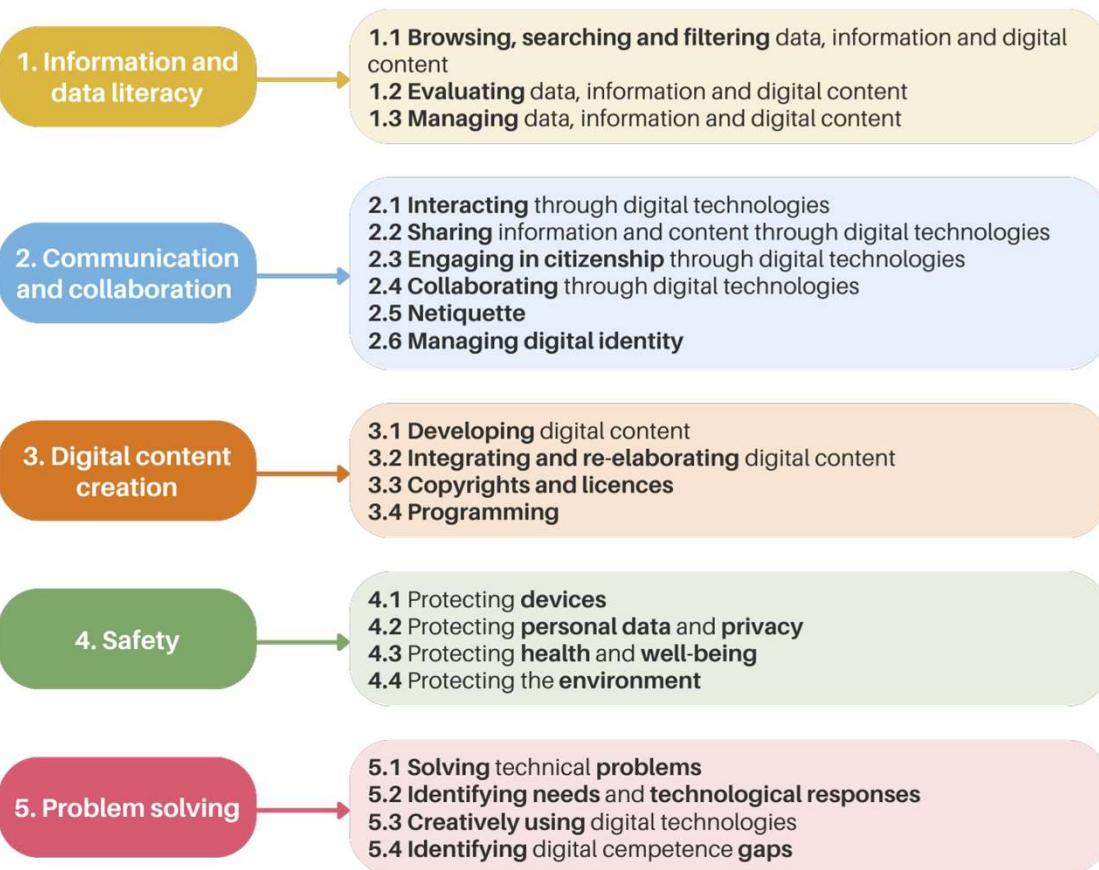
(¹) Not available

Source: Eurostat (online data code: ISOC_SK_DSKL_I21)

Evropski okvir DigComp za državljane

(Vuorikari, Kluzer and Punie, 2022)

Moje mnenje

- moramo razvijati digitalne kompetence mladih
- s tem ne bomo vpeljali naprednih znanj za
  - računalniško kreiranje,
  - kritično razmišljanje ob uporabi tehnologije in
  - sistemsko razmišljanje ob reševanju problemov
- mednarodne primerjave npr. ICILS, PISA:
  - v meritvah ICILS 2013 (21 držav, mednarodno) pri kreativnem reševanju problemov z računalnikom (8. razred OŠ) je bilo uspešnih 4% otrok in 0,4% iz Slovenije
- potreba po računalniškem mišljenju (kreativno, kritično mišljenje)
- večje spremembe – uvedba obveznega predmeta, ki razvija računalniško mišljenje in računalniška znanja

Področja računalništva in informatike (K12CS, I4ALL)

1. Računalniški sistemi,
2. Podatki in analiza,
3. Algoritmi in programiranje,
4. Omrežja in Internet,
5. Učinki računalništva in informatike

na primer **umetna inteligenca in podatkovne znanosti** (->področje *Podatki in analiza*) ter **kibernetska varnost** (->*Omrežja in Internet*).

RINOS nas ozavešča:

- Poročilo (30.5.2018): [Snovalci digitalne prihodnosti ali le uporabniki?](#)
- Poročilo (7.5.2021): [Digitalne kompetence nas naučijo držati pero, računalništvo in informatika nas uči pisati zgodbe.](#)
- Poročilo (10.1.2022): [Okvir računalništva in informatike od vrtca do srednje šole.](#)

informatics for all

RIN + Matematika

Razvoj in uporaba abstrakcij
Uporaba orodij pri sodelovanju
Natančno komuniciranje

RIN + ZII

Komuniciranje s podatki
Ustvarjanje izdelkov

RIN + Matematika+ ZII

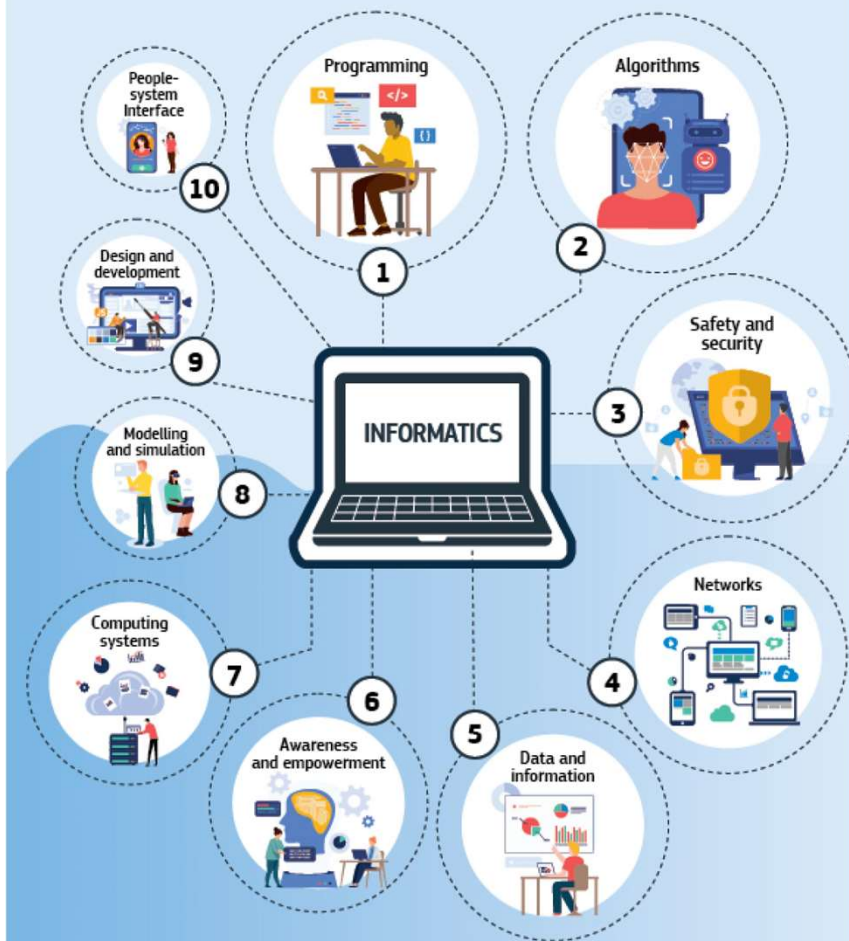
Modeliranje
Definiranje problemov
Komuniciranje z utemeljitvijo
Uporaba računalniškega razmišljanja

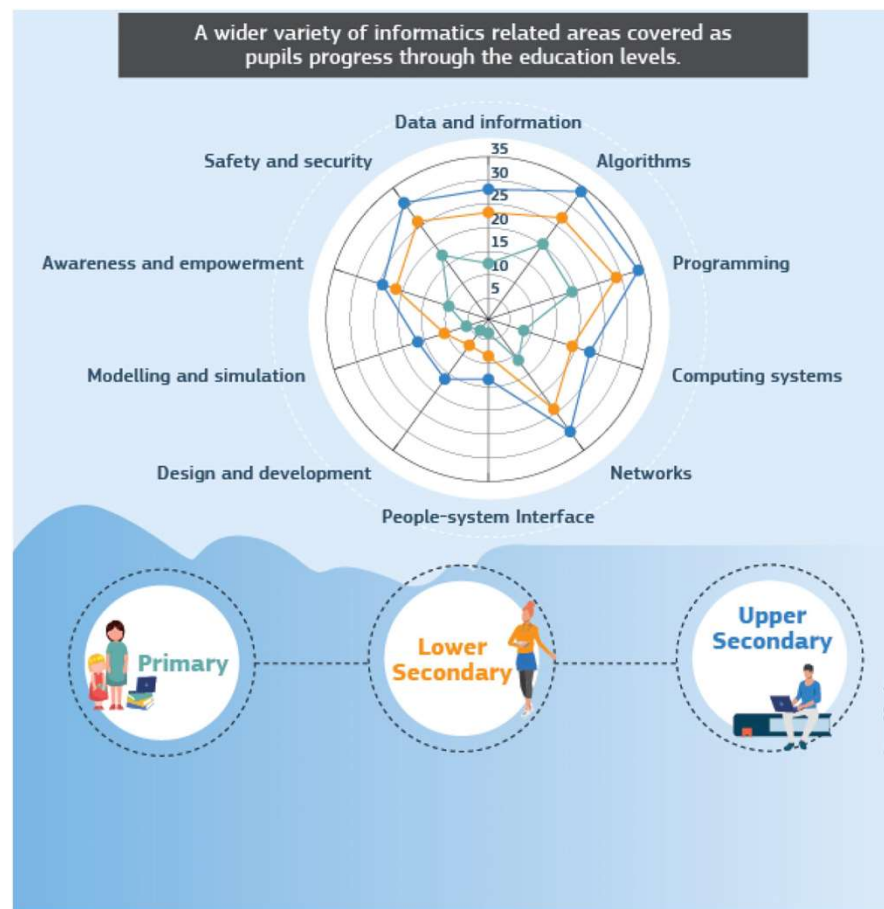
Informatics education at school in Europe.

Full report is available on our website: <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/>

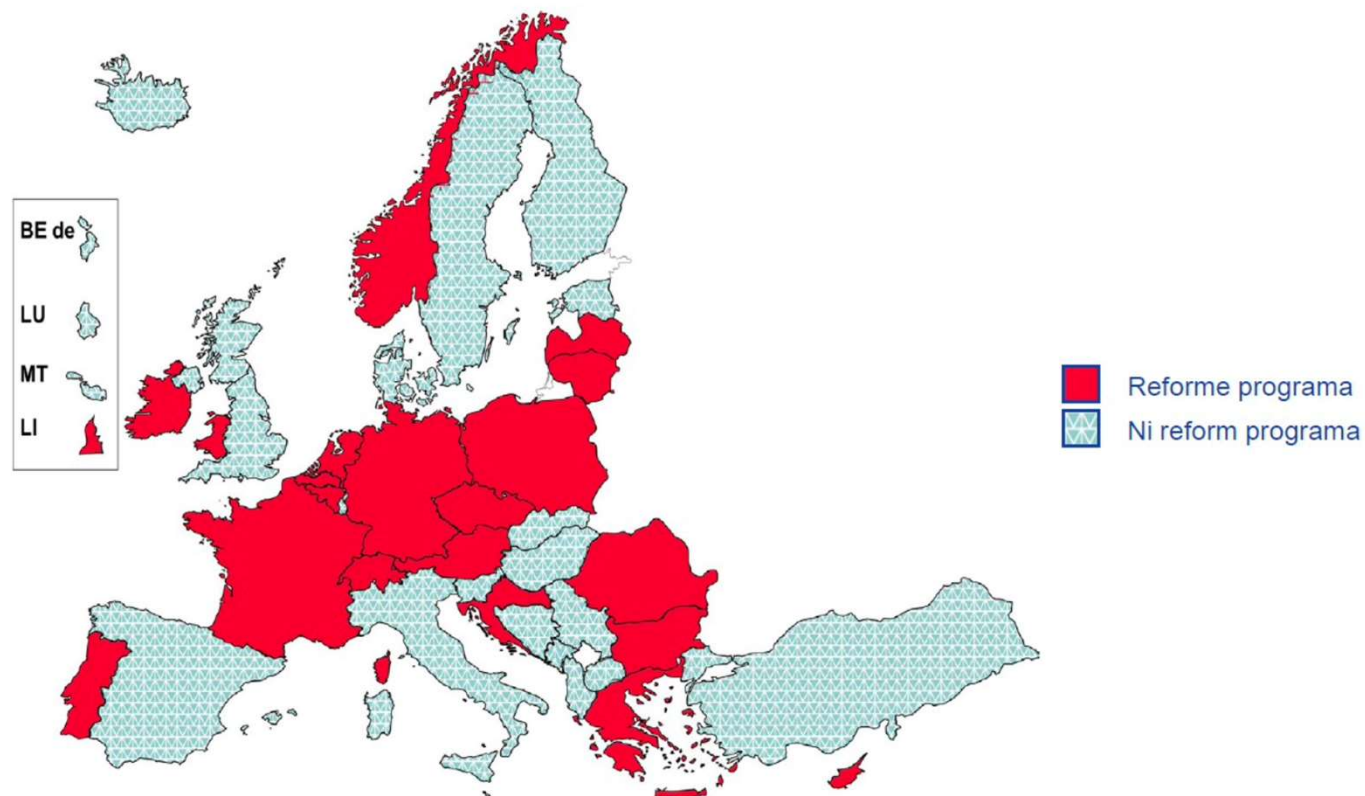
Main areas of informatics education in school curricula

A wider variety of informatics related areas covered as pupils progress through the education levels.

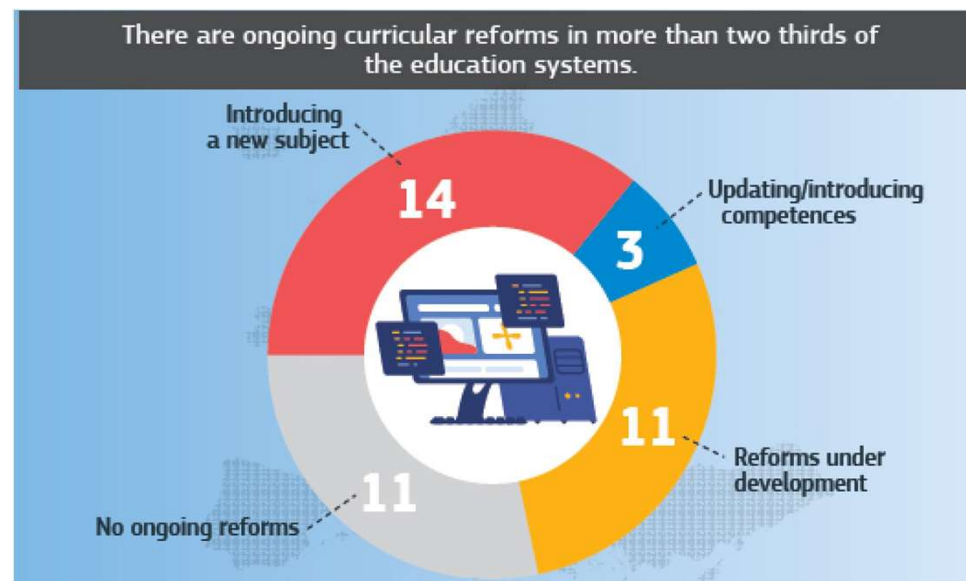
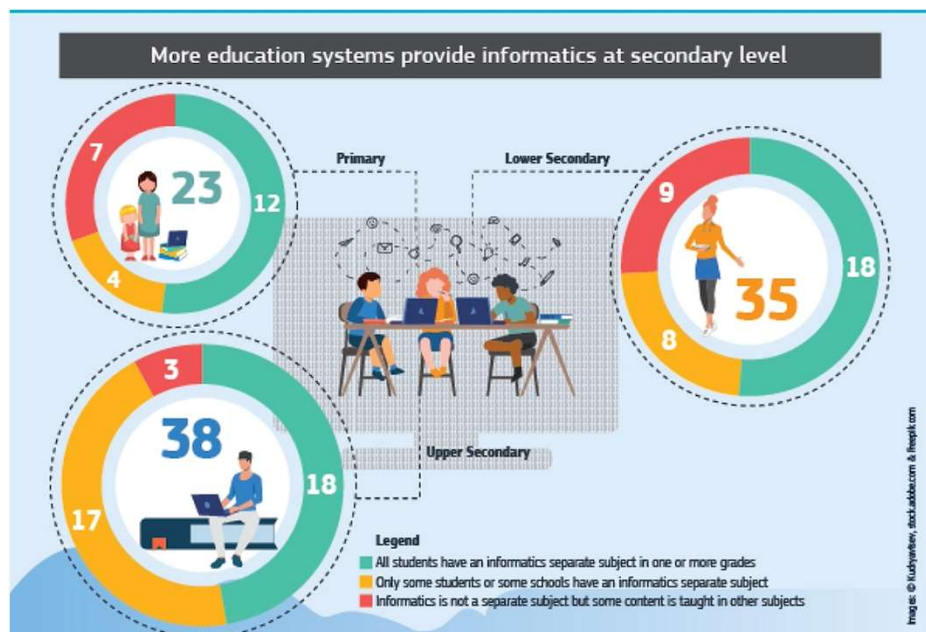

Prenove kurikuluma izobraževanja v povezavi z veščinami RIN v primarnem in splošnem sekundarnem izobraževanju v šolskem letu 2018/2019

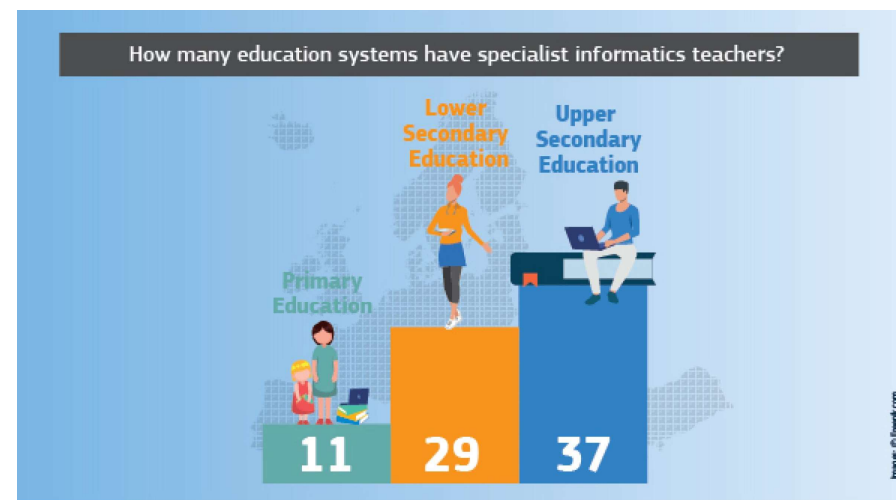
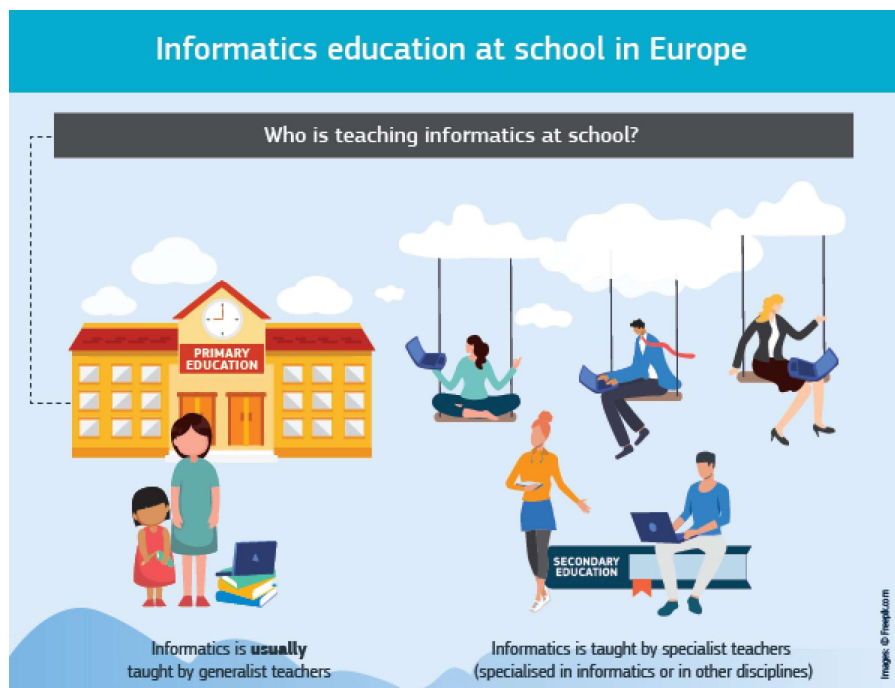

Vir: Evropska komisija idr. (2019, str. 33).

V več kot polovici držav digitalne veščine poučujejo kot samostojni predmet v osnovni šoli

Kdo uči predmete RIN in digitalnih veščin

Od Paperta do danes

- računalniško mišljenje predstavlja miselni proces, ki se opira na temeljne koncepte računalništva
  - To se na kognitivni ravni izraža kot sposobnost za kreativno reševanje problemov, abstraktno, strukturno in algoritmično razmišljanje ter sposobnost evalvacije in posploševanja.
  - Hkrati pa razvija tudi razumevanje moči ter omejitve človeške in strojne inteligence.

Od Paperta do danes

Poučevanje računalniškega mišljenja v osnovni in srednji šoli je pomembno, ker:

- Razvija kritično razmišljanje in analitične sposobnosti.
- Spodbuja kreativnost in inovativnost.
- Uporablja pristope učenja na podlagi reševanja problemov.
- Pomaga razumeti tehnologijo in postati aktivni ustvarjalec.
- Pripravlja učence na prihodnost dela.

Vloga učitelja je ustvarjati pogoje za inovacijo, ne pa samo podajati že pripravljeno znanje.

Seymour Papert
(1928 -2016)

The Computational Thinkers

concepts

Logic

Predicting & analysing

Evaluation

Making judgements

Algorithms

Making steps & rules

Patterns

Spotting & using similarities

Decomposition

Breaking down into parts

Abstraction

Removing unnecessary detail

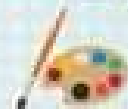

approaches

Tinkering

Changing things to see what happens

Creating

Designing & making

Debugging

Finding & fixing errors

Persevering

Keeping going

Collaborating

Working together

We're all computational thinkers here!

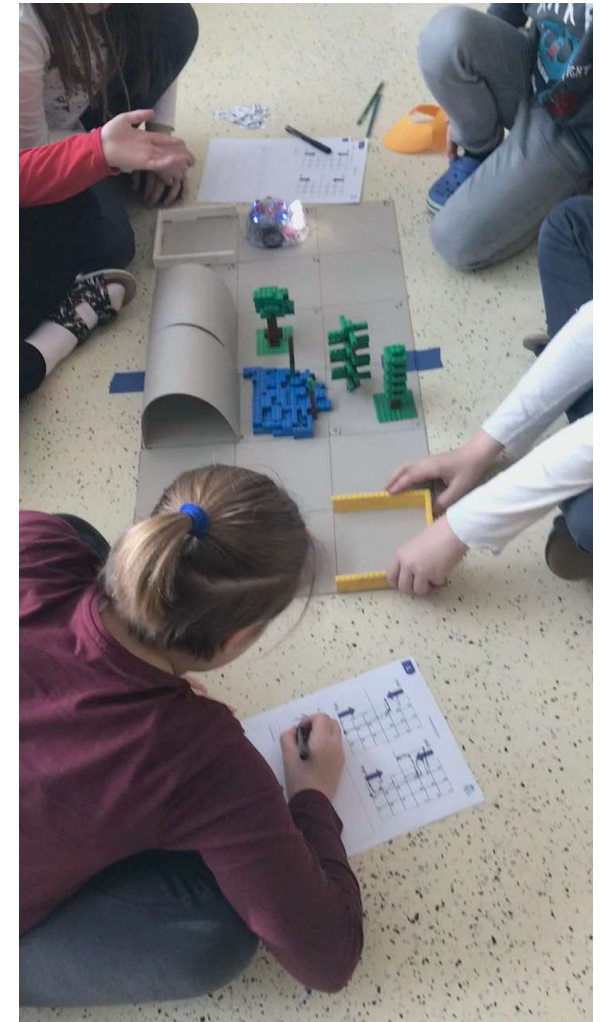
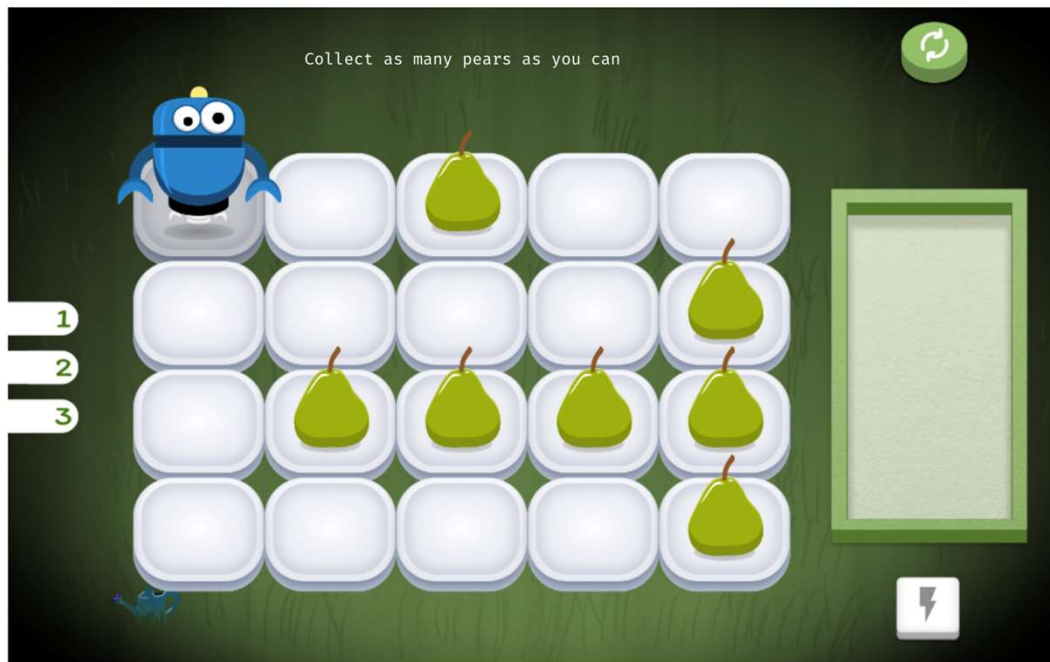
When you think about it, whether we're parents, pupils or teachers - we're all natural computer scientists, capable of computational thinking.

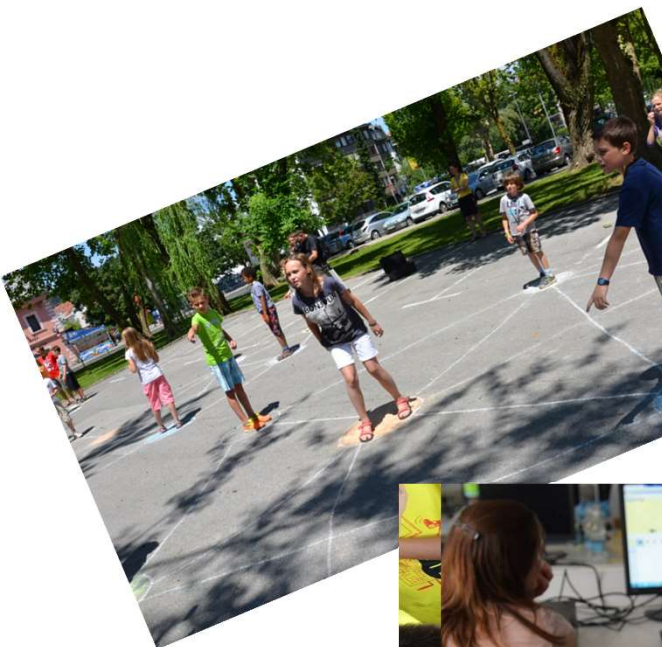
Our brains, like computers, process, debug and make simple algorithms every day!

CAS
Barefoot
Supported by BT

Računalništvo za 1. triletje

Play Emil

Tekmovanje Bober
 tekmovanje iz računalniškega mišljenja

Pišek
 tekmovanje iz programiranja z delčki

Tekmovanja ACM Slovenija

ŠOLSKO tekmovanje

BOBER	PIŠEK	RTK	UPM
Tekmovanje v računalniškem mišljenju	Tekmovanje v programiranju z delčki	Tekmovanje iz računalništva in informatike	Ekipno tekmovanje v reševanju programerskih problemov
			Univerzitetni

UNIVERZA		
SREDNJA ŠOLA	Izk	B.
OSNOVNA ŠOLA	7.-9. razred	M
	4.-6. razred	Bo

Šolska tekmovanja – udeležba

	OŠ				SŠ				UNI		Skupaj	
	Bober	Pišek	Mladi RTK	skupaj	Bober	Pišek	RTK	skupaj	UPM			
									ekip	tekm.		
2016/17	24.057			24.057	5.067		351	5.418	64	192	192	29.667
2017/18	23.951			23.951	5.613		310	5.923	60	180	180	30.054
2018/19	27.469			27.469	5.887		341	6.228	60	180	180	33.877
2019/20	22.636			22.636	6.167		306	6.473	48	144	144	29.253
2020/21 - #	15.318	1.494		16.812	3.634	517	230	4.381	46	138	138	21.331
2020/21 - %	8,01	0,78		8,79	4,46	0,63	0,28	5,38		0,23	0,23	6,40
2021/22 - #	19.920	2.204		22.124	4.962	191	188	5.341	43	125	125	27.590
2021/22 - %	10,31	1,14		11,45	6,72	0,26	0,25	7,23		0,15	0,15	7,89
2022/23 - #	23.748	3.892	0	27.640	6.565	371	251	7.187	23	63	63	34.890
2022/23 - %	12,15	1,99	0,00	14,14	8,71	0,49	0,33	9,53		0,10	0,10	10,39

**Računalništvo je priložnost,
ki jo ne smemo zamuditi**

Ivan Kalaš

Zaključek

- Vključitev predmeta računalništvo omogoča učencem, da se naučijo temeljnih konceptov računalništva in reševanja problemov s pomočjo računalniškega mišljenja.
- To jih opremi s ključnimi veščinami za uspešno delovanje v digitalni dobi in pripravi na prihodnost.

Viri

- The Committee on European Computing Education (CECE). 2017. *Informatics Education in Europe: Are We All In The Same Boat?* Technical Report. Association for Computing Machinery, New York, NY, USA.
  - *DigComp 2.1 - Okvir digitalnih kompetenc Za državljane* - Zavod RS Za šolstvo. (2017). Zavod RS za šolstvo. [https://www.zrss.si/digitalna_bralnica/digcomp-2-1-okvir-digitalnih-kompetenc-za-drzavljane/Vuorikari, R., Kluzer, S., & Punie, Y. \(2022\). DigComp 2.2: The Digital Competence Framework for Citizens-With new examples of knowledge, skills and attitudes \(No. JRC128415\). Joint Research Centre \(Seville site\).](https://www.zrss.si/digitalna_bralnica/digcomp-2-1-okvir-digitalnih-kompetenc-za-drzavljane/Vuorikari, R., Kluzer, S., & Punie, Y. (2022). DigComp 2.2: The Digital Competence Framework for Citizens-With new examples of knowledge, skills and attitudes (No. JRC128415). Joint Research Centre (Seville site).)
- Vuorikari, R., Kluzer, S. and Punie, Y., 2022. *DigComp 2.2: The Digital Competence Framework for Citizens - With new examples of knowledge, skills and attitudes*, EUR 31006 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, ISBN 978-92-76-48883-5, doi:10.2760/490274, JRC128415.
- European Commission / EACEA / Eurydice, 2022. *Informatics education at school in Europe*. Eurydice report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
  - *Poučevanje Informatike V šoli v Evropi. Eurydice Slovenija*. (2023). Retrieved April 2, 2023, from <https://www.eurydice.si/aktualno/poucevanje-informatike-v-soli-v-evropi/>
- European Commission. 2021. *Digital Education Action Plan (2021-2027)*. Retrieved March 28, 2023, from <https://education.ec.europa.eu/focus-topics/digital-education/action-plan>
- European Education and Culture Executive Agency, Eurydice. 2019. *Digital education at school in Europe*, Publications Office of the European Union, <https://data.europa.eu/doi/10.2797/763>
- Michael E. Caspersen, Ira Diethelm, Judith Gal-Ezer, Andrew McGettrick, Enrico Nardelli, Don Passey, Branislav Rovah and Mary Webb. (junij 2021). Informatics Curriculum Framework for School, Informatics for all, v nadaljevanju I4ALL; in
- K–12 Computer Science Framework. (2016). Dostopno na naslovu <http://www.k12cs.org> , v nadaljevanju K12CS.